

Farsta 23 september 2024

Vår referens: lars-goran.waden@dhr.se

Mottagare

Diarienummer LI2024/00994

Landsbygds- och

infrastrukturdepartementet

li.remissvar@regeringskansliet.se

li.bb@regeringskansliet.se

Remissyttrande avseende Boverkets slutrapport: Uppdrag att föreslå lättnader för byggkraven för studentbostäder. (2024:9)

DHR (Delaktighet Handlingskraft Rörelsefrihet) är en idéburen demokratisk organisation för och av personer med nedsatt rörelseförmåga. Genom att skapa opinion och påverka de politiska besluten arbetar vi för ett öppet Sverige, där personer med nedsatt rörelseförmåga inte blir utestängda. En av utgångspunkterna i vårt arbete är FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Det är utifrån detta perspektiv vi framför våra synpunkter på slutrapporten med Boverkets förslag.

DHR är negativ till de förslag Boverket föreslår gällande lättnader i byggkrav för studentbostäder. Att medvetet utestänga individer vid nybyggnation är oacceptabelt. DHR ser med stor oro på förslaget. Att minska kraven skulle innebära ett stort steg bakåt för rättigheterna och inkluderingen av personer med funktionsnedsättning. Det behöver inte kosta mer att bygga rätt och tillgängligt från början. Studentbostäder har redan idag längre krav än andra bostäder, så varför göra det ännu sämre genom att ändra plan- och bygglagen (2010:900) så endast 20 procent av studentbostäderna har krav på tillgänglighet?

Det kortsiktiga tänkandet att spara pengar genom att minska tillgänglighet blir ofta ökade kostnader på längre sikt då förbättringar och modifieringar måste göras i efterhand. Om antalet studenter minskar en dag måste byggnaden kunna användas till annan målgrupp som exempelvis äldreboenden. Då behövs dyra anpassningar för ombyggnation helt i onödan. I exempelvis Eslöv finns ett flerbostadshus som byggdes som studentbostäder för några år sedan. I dag bor det inga studenter där

och lägenheterna står tomma. Eslövs kommun planerar för dyra ombyggnationer för att bostäderna ska kunna ingå i det ordinarie bostadsbeståndet.

Boverket har tittat på Finlands och Norges regelverk och menar att förslagen är rimliga. Men undersökningar visar att där studentbostäder byggts mindre och otillgängliga så har studenternas boendekostnader inte minskat. Trots förändringar i byggkraven för att möjliggöra billigare byggmetoder, har hyrorna för studentbostäder i Finland förblivit relativt höga. Priserna varierar från cirka 200-450 euro per månad för ett rum i delat boende och upp till 650-700 euro för en enrummare, beroende på läge och typ av bostad. För omkring tio år sedan gjordes projektet BoKompakt i Lund. På undantag till regelverk byggdes extra små studentbostäder med målsättningen att det skulle bli billigare att bo för studenterna. I dag finns där tio år gamla lägenheter på 10 kvadratmeter med en månadshyra på 3 056 kronor. Det blir 305 kronor per kvadratmeter vilket är nästan det dubbla priset per kvadratmeter jämfört med nybyggd vanlig hyresrätt i Lund. Det blev ingen billigare månadshyra för studenter på grund av att man byggde mindre.

Och det finns fler argument för att Boverkets förslag är felaktiga. För det första visar forskning att det inte är bra för den psykiska hälsan när personer bor på för små ytor. För det andra tillhör personer med funktionsnedsättning statistiskt oftast människor som tillhör kategorin lågutbildade och långt från arbetsmarknaden. Det här förslaget försämrar ytterligare. För det tredje oroar sig kommuner för att få ett utökad ansvar och mer tillsynsarbete om Boverkets förslag införs och lättnader utnyttjas för att bygga permanent boenden. DHR ser även att risken är stor att studenter med funktionsnedsättning tvingas välja studieort utifrån vart de kan bo. Efter dialog med MR-institutet är DHR också säker på att en sådan här specifik förändring som bara missgynnar en enskild målgrupp studenter kan betraktas som diskriminering enligt diskrimineringslagen.

Sverige får redan i dag skarp kritik av FN för att regeringen inte lever upp till kraven i FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättningar. En försämring av tillgängligheten i form av Boverkets förslag på lättnader i byggkrav kommer resultera i ännu mer FN-kritik. Förslaget står helt i strid mot personer med funktionsnedsättnings rörelsefrihet att kunna leva, bo och studera som andra. Tillgänglighet är en grundläggande rättighet enligt FNs konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som Sverige ratificerade 2008, och som trädde i kraft 2009. Att undanta vissa bostäder från full tillgänglighet skapar ett "A

och B-lag", där studenter med funktionsnedsättning riskerar att uteslutas från många boendemöjligheter.

DHR uppmanar regeringen att behålla nuvarande tillgänglighetskrav och att söka lösningar som förenar ekonomisk hållbarhet med full inkludering. En studentbostadsmarknad som är öppen och tillgänglig för alla, oavsett funktionsförmåga, är inte bara en rättvisefråga – det är en nödvändighet för ett jämlikt samhälle.

Beslut om detta yttrande har tagits av förbundsordförande Åsa Strahlemo. Yttrandet har beretts av ombudsman Lars-Göran Wadén.

DHR – Delaktighet Handlingskraft Rörelsefrihet

Åsa Strahlemo
Förbundsordförande